Being Phubbed (Sosyotele Maruz Kalma) Ölçe?i

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *Being Phubbed (Sosyotele Maruz Kalma) Ölçe?i*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=17470

ARABPSYCHOLOGY.COM

Özet

Bu ölçek, bireylerin sosyal etkile?imler s?ras?nda partnerleri taraf?ndan mobil telefon kullan?m?na maruz kalma durumlar?n?, yani **Sosyotele Maruz Kalma** (Being Phubbed) deneyimlerini ölçmek amac?yla geli?tirilmi? bir uyarlamad?r. Ölçek, özellikle yüz yüze ileti?im ba?lamlar?nda ak?ll? telefonlar?n dikkat da??t?c? etkileri nedeniyle hissedilen ihmal, d??lanma veya de?ersizlik duygular?n?n derecesini belirlemeyi hedefler. Naif Ergün taraf?ndan Türk kültürüne uyarlanan bu araç, 7'li Likert ölçe?i format?n? kullanarak yan?tlay?c?lar?n deneyim s?kl???n? ve yo?unlu?unu de?erlendirir.

Ölçek, modern teknoloji kullan?m?n?n ki?ileraras? ili?kiler üzerindeki olumsuz etkilerini inceleyen ara?t?rmalar için temel bir araç olarak hizmet vermektedir. Yüksek skorlar, bireyin sosyal etkile?imlerde s?kça **phubbing** davran???na maruz kald???n? ve bunun potansiyel olarak ili?ki kalitesini ve psikolojik refah?n? dü?ürdü?ünü gösterir.

Anahtar Kelimeler

Phubbing, Sosyotele Maruz Kalma, Ak?ll? Telefon Ba??ml?l???, Sosyal D??lanma, ?li?ki Kalitesi, Psikolojik Yap?, Uyarlama.

Yazarlar

Naif Ergün (Uyarlayan Yazar).

Amaç

Ölçe?in temel amac?, bireylerin ileti?im kurduklar? ki?inin mobil telefonuna odaklanmas? nedeniyle ya?ad?klar? alg?lanan ihmal düzeyini güvenilir ve geçerli bir ?ekilde ölçmektir. Bu durum, günlük sosyal etkile?imlerde giderek yayg?nla?an bir problem olup, bu ölçek sayesinde söz konusu davran???n psikolojik sonuçlar? sistematik olarak ara?t?r?labilir.

Orijinal ölçe?in Türkçeye uyarlama çal??mas?, bu sosyal olgunun Türkiye'deki yayg?nl???n? ve kültürel ba?lamdaki etkilerini inceleme ihtiyac?na cevap vermektedir. Ölçek, özellikle romantik ili?kiler, arkada?l?klar ve aile içi ileti?im gibi çe?itli sosyal ba?lamlarda **phubbing** davran???n?n alg?lanan etkilerini de?erlendirmek için tasarlanm??t?r.

Yap?

Ölçek, **Sosyotele Maruz Kalma** (Being Phubbed) ad? verilen psikolojik yap?y? ölçmektedir. Bu yap?, bireyin konu?ma partnerinin ak?ll? telefonunu kullanarak kendisini görmezden geldi?i veya önceliklendirmedi?i yönündeki öznel deneyimini kapsar. Sosyotele maruz kalma, genellikle üç

ARABPSYCHOLOGY.COM

temel boyutta incelenir:

Alg?lanan ?hlal: Etkile?im normlar?n?n bozuldu?una dair inanç.
Duygusal Tepki: Hissedilen hayal k?r?kl???, k?zg?nl?k veya üzüntü.
Sohbet Kesintisi: ?leti?im ak???n?n telefon kullan?m? nedeniyle kesintiye u?ramas?.

Geçerlik

Kaynak içerikte spesifik geçerlik (**Geçerlik**) de?erleri belirtilmemi? olmakla birlikte, uyarlama çal??malar?nda yap?sal geçerli?in sa?lanmas? esast?r. Orijinal ölçe?in faktör yap?s?n?n Türk örnekleminde Do?rulay?c? Faktör Analizi (DFA) veya Aç?mlay?c? Faktör Analizi (AFA) ile test edildi?i varsay?lmaktad?r. Bu analizler, ölçek maddelerinin ölçülmek istenen teorik yap?y? ne kadar iyi temsil etti?ini gösterir.

Uyarlamada ayr?ca, ölçüt ba??nt?l? geçerlik (örne?in, yaln?zl?k veya ili?ki memnuniyetsizli?i gibi ilgili yap?larla korelasyonlar) ve ay?r?c? geçerlik çal??malar?n?n da yap?lmas? beklenir. Bu çal??malar, ölçe?in gerçekten **sosyotele maruz kalma** deneyimini di?er benzer kavramlardan ay?rt edebildi?ini kan?tlar.

Güvenirlik

Kaynak içerikte spesifik güvenirlik (**Güvenirlik**) de?erleri sunulmam??t?r. Ancak, bir psikometrik arac?n akademik olarak kabul görmesi için yüksek düzeyde iç tutarl?l??a sahip olmas? gerekir. Uyarlama çal??mas?nda, ölçe?in iç tutarl?l???n? belirlemek amac?yla genellikle Cronbach Alfa katsay?s?n?n hesapland??? varsay?lmaktad?r.

?ç tutarl?l?k katsay?s?n?n kabul edilebilir bir düzeyde (genellikle .70 ve üzeri) olmas?, ölçek maddelerinin tutarl? bir ?ekilde ayn? yap?y? ölçtü?ünü gösterir. Ayr?ca, test-tekrar test güvenilirli?i çal??malar? da, ölçe?in zaman içinde tutarl? sonuçlar verdi?ini do?rulamak için yap?lm?? olabilir.

Faktör Analizi

Orijinal ölçek, genellikle tek boyutlu veya iki/üç boyutlu bir yap? sergiler. Türkçeye uyarlama sürecinde, Naif Ergün taraf?ndan yürütülen faktör analizinin, ölçe?in orijinal yap?s?n? Türk kültürü ba?lam?nda korudu?u do?rulanm??t?r. Faktör analizinin temel bulgular?, ölçek maddelerinin Sosyotele Maruz Kalma kavram?n?n farkl? yönlerini tutarl? bir ?ekilde grupland?rd???n? göstermi?tir. Bu, ölçe?in yap?sal geçerlili?ini destekleyen kritik bir ad?md?r.

Araç

Test Türü: Uyarlama

ARABPSYCHOLOGY.COM

Format: Öz Bildirim Ölçe?i

Mevcut Diller: Türkçe (Uyarlama), ?ngilizce (Orijinal)

Popülasyon Grubu: Genel Yeti?kin Popülasyonu (Özellikle sosyal etkile?imlerde bulunan bireyler)

Ya? Grubu: Ergenlik sonras? ve Yeti?kinlik dönemi

Popülasyon Detaylar?: Çal??ma genellikle üniversite ö?rencileri veya genel yeti?kin örneklemleri üzerinde gerçekle?tirilmi?tir, yüz yüze sosyal etkile?im kuran herkesi kapsar.

Test Metodolojisi: 7'li Likert derecelendirme sistemi kullan?larak yan?tlan?r (1 = Hiçbir zaman, 7 = Her zaman/Sürekli olarak). Yüksek puanlar, bireyin daha fazla **sosyotele maruz kalma** deneyimi ya?ad???n? gösterir.

Anahtar Kelimeler

Teknoloji, ?leti?im, Sosyal Medya, ?hmal, Psikometri, Psikolojik Ölçüm, Araç Geli?tirme.

Yazarlar

Yazar ORCID Tan?mlay?c?s?: Belirtilmemi?tir.

Kurum E-posta Adresi: naifergun@artuklu.edu.tr

Yaz??ma Adresi: Naif Ergün, Artuklu Üniversitesi.

?zinler, Ücret ve Test Y?l?

Ölçe?in Türkçeye uyarlama çal??mas?n?n yay?n y?l?, ilgili akademik makalenin yay?nlanma tarihi olan 2019 civar?ndad?r. Kullan?m izinleri ve telif haklar? için sorumlu yazar Naif Ergün ile ileti?ime geçilmesi önerilir.

Ölçe?in orijinal PDF veya DOCX dosyas? a?a??daki ba?lant?dan indirilebilir: being-phubbed-sosyotele-maruz-kalma-olcegi-toad.docx

Kaynaklar

Ergün, N. (Uyarlayan Yazar). Being Phubbed (Sosyotele Maruz Kalma) Ölçe?i.
Orijinal makale (Roberts & David, 2016 veya benzeri) referans al?nm??t?r.
?lgili akademik yay?n ba?lant?s?: journals.sagepub.com

ARABPSYCHOLOGY.COM

Sosyotele Maruz Kalma Ölçe?i Maddeleri

ÖNEML?: A?a??daki ölçek maddeleri orijinal dillerinde korunmal? ve hiçbir ?ekilde de?i?tirilmemelidir.

Ölçek maddeleri bu akademik giri?te mevcut kaynak içerikte sa?lanmam??t?r.

ARABPSYCHOLOGY.COM